

Presentatie “Een derde Testament. Bevrijdende Schriftlezingen”, Leuven 20.01.2011

Beste vrienden, bondgenoten, kameraden, toekomstige lezers,

Op het net (voor de gevorderden: op YouTube) is een filmpje te zien waarin de 15-jarige Brit Barnaby Raine het studentenprotest toespreekt tegen de verdrievoudiging van het inschrijvingsgeld aan de universiteiten. De tengere knaap richt zich tot de bijeengetropte scholieren met een toespraak waar Obama nog wat van kan leren.

In regenachtige tijden zoals deze, wil ik u graag dit indrukwekkende filmpje ([klik hier](#)¹ om het te bekijken) aanraden als antidotum tegen zowel weemoed als defaitisme. Ik kan de hartstocht van deze schooljongen wellicht te weinig overbrengen en de gedrevenheid waarmee hij zijn woorden boven de jonge massa afvuurt, maar ik wil hier toch een fragment uit zijn betoog citeren.

Barnaby zegt het volgende: “Dit moest de eerste post-ideologische generatie zijn. Wij zijn de generatie waarvan men dacht dat wij nooit verder zouden kijken dan ons TV-scherm en Facebook-profiel. Ik denk dat we deze week hebben laten zien hoe belachelijk die aanname is. Ik denk dat we deze week hebben getoond dat wij net zo goed als vorige generaties in staan zijn tot solidariteit en kameraadschap. Ik heb deze week met duizenden studenten de straten van Londen bezet, studenten waarvan de meeste nog nooit aan een protestmars hadden deelgenomen, die nog nooit deel uitmaakten van een politieke beweging, die weinig of geen kennis hebben van economie. Maar zij waren daar omdat ze slechts twee keuzes hadden: ofwel slik je gelijk wat de regering naar je kop smijt ofwel sta je recht en vecht je terug. Wel, wij die nog nooit aan politiek hadden gedaan, stonden deze week op en vochten terug. En terwijl we in de straten van Londen als een kudde door de politie werden bijgedreven zeiden we tegen mekaar: Nu beginnen we te snappen wat hier de bedoeling van is. Wij zijn immers geen ‘gevaar voor de openbare orde’ en dat weet de politie ook. Ik ben verdorie 15 jaar. De politie drijft ons bijeen en maakt ons bang, in de hoop dat we nooit meer aan een politieke manifestatie zullen deelnemen. Wel, knoop het in jullie oren: Wij *zullen* opnieuw demonstreren. Wij die gisteren nog geloofden dat de ‘politie uw vriend’ is, wij die gisteren nog geloofden dat media op genuanceerde wijze verslag uitbrengen van de werkelijkheid, wij hebben de krantenkoppen gelezen, wij hebben gezien hoe de politie voor de camera’s een combi liet wegslepen om de wereld te tonen wat een ‘vandalen’ wij zijn. Wij hebben veel geleerd deze week. Wij hebben véél geleerd. Een dag na de manifestatie sloten we ons met honderden studenten aan bij de staking van de RMT-arbeiders. Wij, die voordien stakingen hinderlijk vonden. We zijn niet langer een generatie die afwacht en om het even wat pikt. We zijn nu de generatie die tot de kern van het verzet behoort.”

Tot zover Barnaby Raine. En? Werkt het al een beetje?

Mocht u zich stilaan begint afvragen of u zich van receptie vergist heeft: u bent op de juiste plek. Wij presenteren hier vandaag wel degelijk het boek Een derde Testament – Bevrijdende Schriftlezingen. Maar de geboorte van een boek heeft altijd een ontstaanscontext. En de conceptie van dit boek lag precies in de vrees van de redactieploeg dat komende generaties verstoken zouden blijven van de bevrijdende verhalen waarmee wij zijn geworden tot wie wij vandaag zijn: mensen van de weg, samenzweerders tegen onrecht, partijgenoten van Kruiemelachtigen.

In september 2008, net voor hij ziek werd, riep Remi Verwimp de redactieploeg bijeen -aangevuld met Carlos Mesters- om ons zijn idee voor te leggen: hij beoogde een boek dat verworven inzichten van het bevrijdende bijbel- en koranlezen zou verzamelen, en op een toegankelijke manier voor een breed publiek kon vertalen naar maatschappelijke vraagstukken van vandaag. Het moest visie en concrete handvaten bieden aan jonge leerhuisbegeleiders, godsdienstleerkrachten, mensen uit de pastoraal en het socio-culturele veld om er in hun eigen groepen mee aan de slag te kunnen. Remi had daarbij concrete gezichten voor ogen: de jongeren van Jona-Kortrijk die stilaan stevig gebeten raakten door die leerhuismicrobe, de min-veertigers van het LeV-leerhuis, moslima’s, zoals onze collega Samira, die terug in de eigen religieuze bronnen op zoek gaan naar inspiratie om hun emancipatieproces grond te geven.

Het boek moest voedsel voor onderweg worden, een stukje kostbaar erfgoed van generaties zoekers aan volgende generaties zoekers. In de hoop dat zij het verhaal verder zouden schrijven. Daarbij besepte Remi maar al te goed, en wij met hem, dat je bevrijding niet leert via een boek. De scherpzinnigste auteurs leren lezers niet opstaan en opkomen voor het recht van de minsten. Een bevrijdende lezing van de werkelijkheid groeit op het moment dat je gecriminaliseerd wordt door regering en politie omdat je opkomt voor democratisch onderwijs, wanneer je door je werkgever aan de faculteit theologie afgeraden wordt om publiek standpunt in te nemen omtrent het seksueel

¹ Of surf naar: <http://www.youtube.com/watch?v=CrgzpPvJxmQ>

misbruik in de kerk, een bevrijdende lezing van de werkelijkheid groeit –met een beetje genade- wanneer je je baan kwijt raakt en aan de lijven ervaart dat tijdens een economische crisis blijkbaar *iedereen* moet inleveren behalve dan: de banken.

Niet op school, zelfs niet in leerhuizen, maar in de actie wordt een bevrijdende lezing geleerd: zover is Barnaby Raine ook al.

Hebben we dan een overbodig boek tot stand gebracht? We mogen hopen van niet. Met de redactieploeg weten we hoe levensnoodzakelijk het is om *vanuit* de ervaring en de actie zorgvuldig te blijven analyseren wat er precies aan de hand is, hoe we ons tot de gegeven werkelijkheid moeten verhouden, welke strategieën hanteerbaar en noodzakelijk zijn om op de lange termijn de strijd vol te houden, om mekaar als bondgenoten goed te blijven vasthouden, om kritisch te blijven kijken *voor wie* en *waartoe* we in beweging komen. Daar heb je toetsstenen voor nodig, ervaringsberichten van wie ons zijn voorgegaan, tegendraadse visies die het dominante discours in vraag kunnen helpen stellen, verhalen die ons uitdagen om op een nieuwe manier na te denken over wat ‘beschaving’ zou kunnen zijn, wat het betekent om een thuisland te zijn voor vluchtelingen, wat zorg voor de schepping omhelst. Al die vragen die momenteel onder het stof raken omwille van zogenaamde regeringsonderhandelingen. Torah, Bijbel en Koran hebben hierrond, volgens ons, veel ‘leerstof’ in huis –tenminste: wanneer we ze opnieuw leren lezen met de ogen van platgetrapte mensen, wanneer ze niet losgerukt worden uit hun ontstaanscontext, wanneer de weerbarstige zinnen er niet uit weggegomd worden.

Wij hopen dat dit boek, samen met vele andere boeken, een bijdrage mag leveren aan dit zoekproces in groepen van bewogen mensen, van mensen in beweging. Vandaag en hopelijk ook nog overmorgen.

Maar dit boek is niet alleen een uiting van idealisme. Het vormt ook al het materiële bewijs dat samenwerking tussen mensen uit op z’n minst 6 naties mogelijk is: de Verenigde Staten (Elisabeth Schüssler Fiorenza) en Pakistan (Durre Ahmed), Brazilië (Carlos Mesters en Jung Mo Sung), Duitsland (Klara Butting), Nederland en België (alle overigen). Dwars tegen de splitsingswaan en de polemiek die tussen godsdiensten vandaag wordt georganiseerd in toont dit boek een interculturele en interreligieuze coalitie. De auteurs vormen slechts het zichtbare schakeltje van een netwerk van talloze leerhuisgroepen en bewegingen, mannen en vrouwen, joden, christenen en moslims, jong en oud - een reëel bestaande netwerk van goudzoekers die speuren naar een rechtvaardige samenleving. Hoe klein en fragiel ook, dat netwerk bestaat ‘daadwerkelijk’ en krijgt in dit boek even een stem en een gezicht. Daarvoor alleen al zijn wij toch wel bijzonder trots op dit boek.

Tenslotte wil ik nog een aantal mensen bij name noemen omdat zij een belangrijke rol speelden bij het tot stand komen van Een derde Testament. Eerst en vooral Remi Verwimp –voor de vraag die hij aan Jan, Pol, Egbert, Carlos en mijzelf stelde, voor de onuitputtelijke bron van ideeën en initiatieven die hij was en blijft.

Vervolgens uiteraard alle auteurs die een bijdrage leverden. Ik noemde er al enkelen. Ik wil ook de anderen luidop benoemen: Dick Boer, Hans De Wit, Karel Deurloo, Ina Koeman, Marc Loos, Hans Snoek, Ine Van den Eynde, Eefje Van der Linden, Anton Wessels en Rochus Zuurmond.

Achter de schermen konden we ook beroep doen op de vertaalkunst van Marc Colpaert, Pieter De Witte en José Ghekiere en het taalkundige talent van Erna Schelstraete en Marij Loos bij het nalezen en corrigeren van de teksten. Ontzettend bedankt aan ieder van jullie voor de ondersteuning.

Als allerlaatste wil ik mijn collega-redacteurs bedanken voor die twee jaar dat we samen aan dit boek gewerkt hebben: Paul De Witte, Jan Soetewey, en Egbert Rooze. Jan en Paul die het hardst op de aangeleverde teksten -zeker in de eindfase- hebben gezwoegd. Paul met zijn zorg voor toegankelijkheid en cohesie van het geheel, Jan met zijn systematisch aanpak in het opsporen van fouten en onnauwkeurigheden. Egbert met zijn vasthoudendheid in het contacteren en overleg met auteurs, met zijn oog voor wat nog ontbrak of versterkt moest worden in verzameling van bijdragen. Het was een boeiende ervaring om zo intens met jullie samen te werken. Heel erg bedankt daarvoor.

Wij hopen van harte dat dit boek, voor jullie toekomstige lezers, zal waarmaken wat het in zich draagt aan potentieel: dat het een dialoogpartner mag worden in jullie bevrijdende praktijk. Dank u.

Elke Vandeperre, Leuven 15 januari 2011

Een derde Testament. Bevrijdende schriftlezingen.

Redactie: Paul De Witte, Egbert Rooze, Jan Soetewey, Elke Vandeperre

Met bijdragen van: Durre Ahmed, Dick Boer, Klara Butting, Hans de Wit, Paul De Witte, Karel Deurloo, Ina Koeman, Marc Loos, Carlos Mesters, Jung Mo Sung, Egbert Rooze, Elisabeth Schüssler Fiorenza, Hans Snoek, Jan Soetewey, Ine Van Den Eynde, Elke Vandeperre, Eefje Van der Linden, Remi Verwimp, Anton Wessels, Rochus Zuurmond

Uitgeverij: Garant

ISBN: 978-90-441-2737-9